

พฤติกรรมกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด
SAVING BEHAVIOR OF THE MEMBERS OFFICE OF
THE AUDITOR GENERAL OF SAVING & CREDIT COOPERATIVE

เพชรวิชาญ โตศักดิ์
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ

Phetwichan Tosak

E-mail: phetwichantosak@gmail.com

Accounting, Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมเงิน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ส่งเสริมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด จำนวน 370 คน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ประกอบด้วย t-test One Way ANOVA และ Multiple Regression

ผลการศึกษาพบว่า ในด้านปัจจัยบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 - 29 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 15,001 – 25,000 บาท จำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ที่ 1 – 3 คน และประกอบอาชีพข้าราชการ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ระดับความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออม ด้านแรงจูงใจในการออมมากที่สุด สมาชิกส่วนใหญ่มีการออมเงินเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตยามเกษียณและการออมเงินเผื่อยามฉุกเฉิน โดยมีมูลเหตุจูงใจในการออมคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ระดับความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด พบว่า ด้านเหตุผลหลักในการออม สมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด โดยสมาชิกออมเงินกับสหกรณ์เพราะหวังจะได้ผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลและดอกเบี้ยนอกจากนี้ยังออมเพื่อเป็นหลักประกันให้ครอบครัวและสร้างความมั่นคงในอนาคต และสำหรับภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมกับปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและอาชีพ แตกต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรม การออมเงินแตกต่างกัน โดยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออม ด้านผลตอบแทนในส่วนของ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ ส่งผลและมีอิทธิพลต่อการ

เปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออม; ปัจจัยที่มีผลต่อการออม; การออม

Abstract

The research had objective to study factors that affected saving behavior in order to obtain the data for the data base to determine strategic plan to promote savings of the members Office of the Auditor General of Thailand Saving & Credit Cooperative. The sample group consisted of 370 members. The research tools were used questionnaires. The statistics used in data analysis were descriptive statistics. It consists of frequency, percentage, mean and standard deviation. Inferential statistics consisted of t-test, One Way ANOVA, and Multiple Regression.

The study results showed that in personal factors most of the respondents of the questionnaire were female, aged between 20 and 29, was single, graduated with a bachelor's degree. Have a monthly income of 15,001 - 25,000 baht, the number of household members is 1 - 3 people and a civil servant. Most of the sample groups gave a level of importance to factors affecting saving behavior. The most incentive for saving Most of the members have savings to fund their retirement and emergency savings. With incentives for saving are cooperative deposit interest rates which is higher than the deposit rate of general commercial banks. Most of the sample groups gave importance to the savings behavior of members of the savings cooperative, the Office of the Auditor General of Thailand found that the main reasons for saving members value the most members save money with the cooperative because they hope to receive returns in the form of dividends and interest, also saving to guarantee the family and build stability in the future. And for an overview of factors affecting saving behavior and personal factors by age education level monthly income different numbers of household members and occupations affect their behavior. Saving money is different. By factors affecting saving behavior the return on the part of cooperative deposit interest rates. The effect and influence on the change in saving behavior of members of the savings cooperative, the Office of the Auditor General of Thailand were significantly limited at 0.05 level.

Keywords: Saving behavior; Factors Affecting on Saving; Saving

บทนำ (introduction)

แม้ว่าในปัจจุบันการออมเงินมีให้เลือกหลายรูปแบบ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ยังคงมีบทบาทสูง โดยเฉพาะในช่วงที่เศรษฐกิจมีความเสี่ยง ดังเช่นในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่กดดันเศรษฐกิจทั่วโลกให้เข้าสู่ภาวะถดถอยจนถึงขณะนี้ เงินฝากมีทิศทางเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในอัตราเร่ง โดยเฉพาะเงินฝากบุคคลธรรมดาเพิ่มจาก 7.50 ล้านล้านบาท ณ สิ้นปี 2562 เป็น 8.10 ล้านล้านบาท ณ พฤษภาคม 2563 หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 8.50 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2560-2562 ที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.00 ต่อปี ซึ่งสวนทางกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ปรับลดลง ทั้งนี้เงินฝากออมทรัพย์เพิ่มขึ้นในอัตราเร่งร้อยละ 16.00 จากสิ้นปี 2562 ทำให้สัดส่วนเงินฝากออมทรัพย์ขยับขึ้นจากร้อยละ 59.00 เป็นร้อยละ 63.00 (อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย ณ มิถุนายนร้อยละ 0.25) ขณะที่เงินฝากประจำมีสัดส่วนลดลงเหลือร้อยละ 36.00 (อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย ณ มิถุนายนร้อยละ 0.44) (ธนาคารแห่งประเทศไทย รวบรวมโดย TMB Analytics อ้างอิงใน แนวหน้า, 2563)

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้ประเด็นหนี้ครัวเรือนที่เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างอยู่แล้วมีความเปราะบางมากขึ้นโดยเฉพาะสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ที่เพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 80.10% ในไตรมาสแรกปี 2563 ส่วนหนึ่งสะท้อนว่าภาคครัวเรือนกำลังรับมือกับปัญหาการหดตัวของรายได้ซึ่งเร็วกว่าการชะลอตัวของการกู้ยืม ศูนย์วิจัยกสิกรไทยระบุว่าหนี้ครัวเรือนของไทยในไตรมาสแรกปี 2563 อยู่ที่ระดับ 13.47 ล้านล้านบาทลดลง 3,562 ล้านบาท เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 4 ปีครึ่ง แต่ยังคงเป็นระดับที่ใกล้เคียงกับยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนช่วงปลายปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 13.48 ล้านล้านบาท (ธนาคารแห่งประเทศไทย รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย อ้างอิงใน Marketeer, 2563)

จะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจที่ชะลอ หนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น สะท้อนรายได้ครัวเรือนที่ลดลงแต่หากพิจารณาโครงสร้างเงินฝากจากธนาคารแห่งประเทศไทย เดือนพฤษภาคม 2563 มีการฝากเงินที่เพิ่มขึ้นเกิดจากการโยกเงินหนีจากกองทุนรวม ตราสารทุนและตราสารหนี้

เงินออม เป็นรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคและอุปโภคในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคต เช่น ในยามป่วยไข้ เมื่อแก่ชราหรือลงทุน เป็นต้น ถ้าเก็บไว้กับตัวเองเฉย ๆ เช่น ใส่ตู้มฝังดินไว้ หรือเก็บใส่ตู้เงินไว้ เงินจำนวนนี้จะไม่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจนกว่าจะได้มีการนำมาใช้จ่ายเกิดขึ้น การเกิดเงินในลักษณะนี้เรียกว่า "Hoarding" เงินออมไม่จำเป็นต้องถูกเก็บไว้เฉย ๆ ในรูป Hoarding เสมอไป เพราะนอกจากจะไม่ให้ประโยชน์นอกเลยแล้วยังอาจจะขาดทุนอีกด้วย ในภาวะเงินเฟ้อ เงินที่เก็บอยู่เฉย ๆ จะมีค่าลดน้อยลงไปทุกที เมื่อราคาของสินค้าและบริการสูงอยู่ตลอดเวลาอำนาจของเงินจะลดลงเรื่อย ๆ เป็นอัตราส่วนกลับกันกับอัตราเงินเฟ้อ คนในสมัยนี้เมื่อรายได้มากกว่ารายจ่ายและมีเงินออมจึงไม่นิยมเก็บใส่ตู้ฝังดินไว้ หรือเก็บใส่ตู้ได้หมอนอีกต่อไป แต่จะหาทางทำให้เงินออมนั้นเกิดประโยชน์ อาจจะด้วยการนำไปฝากไว้กับสถาบันการเงินหรือซื้อสลากออมทรัพย์ ผู้ฝากเงินจะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยและสถาบันการเงินที่รับฝากเงินจะนำเงินนั้นไปให้ผู้ลงทุนหรือผู้ประกอบการต่อไป บางครั้งจึงเรียกการนำเงินออมไปฝากสถาบันการเงินว่าเป็นการลงทุนทางอ้อม ในบางกรณีผู้มีเงินออมอาจจะทำการลงทุนเพื่อประกอบธุรกิจเองก็ได้ ในกรณีนี้ถือเป็นการลงทุนทางตรง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัดเพื่อให้ได้ทราบว่าสมาชิกสหกรณ์มีพฤติกรรมการออมเป็นอย่างไร มีความคิดเห็นและทัศนคติอย่างไรกับการออมเงินกับสหกรณ์ โดยผลการวิจัยในครั้งนี้

ผู้ทำการวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะนำไปใช้เพื่อการวางแผนให้สมาชิกออมเงินกับสหกรณ์เพิ่มขึ้นเพื่อที่จะทำให้เกิดผลตอบแทนจากการออมเงินของสมาชิกที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้ทุนดำเนินงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้น และสร้างภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่งให้เกิดขึ้นจากภายใน เพื่อให้สหกรณ์เป็นศูนย์กลางด้านการออม การให้บริการ ด้านเงินทุนและสวัสดิการ เพื่อประโยชน์และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกสหกรณ์ทุกท่านต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัดจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
5. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยจะมุ่งเน้นการศึกษาวินัยพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด โดยศึกษาจากข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและอาชีพ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้เพื่อการออมและด้านลักษณะการออม และพฤติกรรมการออม ได้แก่ วัตถุประสงค์ ระยะเวลา เหตุผลหลักในการออม รูปแบบการออม และจำนวนเงินออมต่ออัตราเงินเดือนที่ได้รับ ใช้การรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถาม โดยรวบรวมข้อมูลในวันที่ 22 – 28 ตุลาคม 2563

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในสังกัดสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและอาชีพ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน ได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้เพื่อการออมและด้านลักษณะการออม และพฤติกรรมการออม

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วัตถุประสงค์ ระยะเวลา เหตุผลหลักในการออม รูปแบบการออม และจำนวนเงินออมต่ออัตราเงินเดือนที่ได้รับ

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด แตกต่างกันไป
2. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้เพื่อการออมและด้านลักษณะการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลไปใช้ในวิเคราะห์แนวโน้ม โดยรวมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ในการออม การลงทุนและการก่อหนี้
2. นำปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ไปกำหนดแนวทางการส่งเสริมการออม รูปแบบของการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการออมของสมาชิก
3. นำไปใช้ในการสร้างวินัยการออมเพื่อความมั่นคงในวัยเกษียณ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการออม

จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต (2555 อ้างถึงใน มงคลชัย จำรูญ, 2560) ให้ความหมายของการออมไว้ว่า การนำรายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไป เรียกว่าเงินออมที่กันเอาไว้เพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

สุดใจ น้ำพุด, อนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม, และสมนึก วิวัฒน์ (2557: หน้า 275) ให้ความหมายของการออมไว้ว่า รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปนี้เรียกว่าเงินออม โดยทั่วไปการออมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่าการใช้จ่ายของเขา ทางที่จะเพิ่มเงินออมให้แก่บุคคล อาจทำได้โดยการพยายามหาทางเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น ด้วยการทำงานมากขึ้น ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษ หรือปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมีรายได้สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ควรลดรายจ่ายลงด้วยการรู้จักใช้จ่ายที่จำเป็นและเหมาะสมก็จะทำให้มีการออมเกิดขึ้นได้เหมือนกัน

สมการการออมคือ เงินออม = รายได้ - รายจ่าย จากความหมายของการออมที่ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย สรุปได้ว่าการออม คือการที่บุคคลมีรายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วนั้น ในส่วนของเงินที่เหลืออยู่ โดยเงินจำนวนนี้ที่ไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปเรียกว่าเงินออม เกิดจากการสะสมเงินที่ละเล็กทีละน้อย เพื่อไว้ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในอนาคต

สิ่งจูงใจต่อการออม

สุดใจ น้ำพุด, อนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม, และสมนึก วิวัฒน์ (2557: หน้า 276) การที่คนเรามี “เป้าหมาย” อย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตกำหนดไว้อย่างชัดเจนแน่นอนก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากยิ่งขึ้น เป้าหมายของแต่ละบุคคลอาจจะแตกต่างกันแล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการ (needs) ของเขา และยิ่งขึ้นอยู่กับความหวังและความทะเยอทะยานในชีวิตของเขาด้วย ตัวอย่างเช่น บางคน

อยากจะมีบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง อยากจะมีการศึกษาสูง อยากมีชีวิตอยู่อย่างสุขสบายในยาม
ปลดเกษียณ หรือหวังที่จะให้มีลูกหลานมีหลักฐานมั่นคง ดังนั้นเป้าหมายในการออมที่แตกต่างกันนี้
จะเป็นสิ่งที่กำหนดให้จำนวนเงินออมและระยะเวลาในการพร้อมแตกต่างกันไป

วัตถุประสงค์การออม

บุญเลิศ จิตรมณีโรจน์ และวีระชาติ กิเลนทอง (2557: หน้า 6 อ้างอิงใน อนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล,
2558) วัตถุประสงค์การออม ขึ้นอยู่กับความต้องการส่วนบุคคล อาทิเช่น 1. เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายเจ็บป่วยหรือ
ชราไม่เป็นภาระต่อลูกหลาน 2. เพื่อไว้ใช้ทางด้านการศึกษา หน้าที่การงานและสร้างเงินในอนาคต 3. เพื่อไว้เป็น
มรดกให้ลูกหลานและสังคม 4. สร้างหลักประกันชีวิตและความมั่นคงทางด้านการเงิน 5. เพื่อเป็นหลักประกันใน
การกู้ยืมเพื่อซื้อสินทรัพย์อื่น ๆ 6. เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพหรือเปลี่ยนอาชีพ 7. เพื่อไว้ใช้จ่าย
นอกเหนือจากรายจ่ายประจำหรือใช้จ่ายยามฉุกเฉิน 8. เพื่อเก็บไว้ใช้ดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุ 9. เพื่อผลตอบแทน
ทางการออม เช่น ดอกเบี้ย เป็นต้น

พฤติกรรมการออม

กฤตภาส เลิศสงคราม (2555 อ้างอิงใน ศิวัช กรุณาเพ็ญ, 2560) ให้ความหมายของพฤติกรรมการ
ออม ว่าหมายถึงจำนวนเงินที่เก็บสะสมไว้สำหรับการออม รูปแบบการออมเงินในผลิตภัณฑ์ทางการเงิน
ต่าง ๆ และจุดมุ่งหมายของการออม เหล่านี้รวมเป็นพฤติกรรมการออม

จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต (2555 อ้างอิงใน ศิวัช กรุณาเพ็ญ, 2560) กล่าวถึงพฤติกรรมการออม ว่า
หมายถึงการจัดสรรเงินออม สัดส่วนเงินออม จำนวนเงินออม ระยะเวลาการออม วัตถุประสงค์ในการออม
รูปแบบการออม เหตุผลในการเลือกรูปแบบการออม และแนวโน้มการออมเงินในอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (review of related-literature)

ศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออม
ทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการกำหนด
กลยุทธ์ส่งเสริมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด รวบรวมข้อมูล โดยการวิจัยแบบ
เชิงสำรวจ โดยมีการวิจัยแบบผสมผสาน คือ เชิงปริมาณและเชิงใช้คุณภาพ ใช้แบบสอบถามและแบบ
สัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนและสมาชิกสหกรณ์ที่มีเงินออม
สูงสุด จำนวน 6 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 219 คน
มีอายุ 40 ปี น้อยกว่า 50 ปี จำนวน 137 คน สถานภาพโสด และสถานภาพสมรสจำนวนเท่ากันสถานภาพ
ละ 183 คน มีการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 217 คน มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ
15,000 บาท จำนวน 91 คน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน จำนวน 192 คน และมีตำแหน่งงานเป็น
ข้าราชการ จำนวน 240 คน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ระดับความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ
พฤติกรรมการออม ด้านแรงจูงใจในการออมมากที่สุด สมาชิกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการออมเงินไว้ใช้
เผื่อยามฉุกเฉินจำเป็น โดยมีมูลเหตุจูงใจในการออมคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ ซึ่งสูงกว่าอัตรา
ดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ระดับความสำคัญเกี่ยวกับ
พฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ สมาชิกให้
ความสำคัญมากที่สุด โดยสมาชิกออมเงินกับสหกรณ์เพราะเชื่อมั่นในระบบการทำงานของสหกรณ์ การวาง
รูปแบบโครงสร้างของการให้บริการได้ดี มีการแบ่งสัดส่วนเป็นแผนกต่าง ๆ อย่างชัดเจน ซึ่งสหกรณ์มีลูกค้า
เป็นกลุ่มเฉพาะ จำนวนไม่มาก จึงสามารถจัดสรรพนักงานเพื่อรองรับการมาใช้บริการของสมาชิกได้อย่าง

เหมาะสมและสำหรับภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมกับปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามอายุ การศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ตำแหน่ง แตกต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรม การออมเงิน แตกต่างกัน โดยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ด้านผลตอบแทนในส่วนของ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก สหกรณ์ ส่งผลและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จันทบุรี จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธีดำเนินการวิจัย (methodology)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีจำนวน 3,833 คน บาท แบ่งเป็นสมาชิกสามัญ 3,533 คนและสมาชิกสมทบ 280 คน (รายงานกิจการ ประจำปีสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด, 2562: หน้า 43)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง สำหรับประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ซึ่งครอบคลุมเฉพาะข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวและ พนักงานราชการ จำนวน 3,833 คน จำนวนตัวอย่าง จากประชากรจำนวนทั้งสิ้น 3,833 คน กำหนดขนาด ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ตามแนวคิดของ Taro Yamane (Yamane, 1973 อ้างอิงใน ศิริรัตน์ ศรีพนม, 2559) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 สามารถ คำนวณ จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่สามารถยอมรับได้มีทั้งหมด 362.20 คน แต่เพื่อความสมบูรณ์ของการศึกษา จึง กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 370 คน

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากฐานข้อมูล สหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด และจากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการ ตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 รูปแบบของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ ในการเก็บรวบรวม คือ แบบสอบถามออนไลน์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 แบบสอบถามออนไลน์ ด้วยโปรแกรมประยุกต์บนเว็บฟรี Google Document เพื่อใช้เป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามออนไลน์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ โดยระบบของแบบสอบถามออนไลน์ประกอบด้วย ส่วนของแบบฟอร์ม ใช้สร้างและแก้ไข แบบสอบถามสามารถตั้งคำถามที่จำเป็นต้องตอบ เพื่อป้องกันการตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน ให้ผู้ตอบ แบบสอบถามตอบผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc3jM8X7tSJlBh6oxjua636siM6g1fzO9tQd-4FH7BQuT34A/viewform?usp=sf_link

ส่วนของการตอบกลับ เป็นเอกสารแบบสเปรดชีต (Spreadsheet) แสดงให้เห็นข้อมูลและเวลาที่ ผู้ตอบทำแบบสอบถามสามารถบันทึกและส่งออกสำเนาเอกสาร และสเปรดชีตไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ของ ผู้ใช้งานเองในรูปแบบไฟล์ Microsoft Excel เพื่อนำไปประมวลต่อไป

1.2 ส่งมอบแบบสอบถาม มีการส่งมอบแบบสอบถามไปยังสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยการแจกแบบสอบถามออนไลน์ ผ่านระบบแอปพลิเคชัน Line, Facebook และ E-mail ของแต่ละคน ซึ่งวิธีนี้ใช้ได้ทั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

1.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ประมาณ 1 สัปดาห์ คือ ตั้งแต่ วันที่ 22 – 28 ตุลาคม 2563

1.4 การตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับเป็นแบบสอบถามที่ตอบผ่านระบบออนไลน์ทั้งสิ้น 370 ชุด แบบสอบถามที่ตอบผ่านระบบออนไลน์สามารถใช้งานได้ทันที และตรวจสอบแบบสอบถามและจัดเรียงข้อมูลที่ได้รับรวบรวมทั้งหมด ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเอกสารบทความทางวิชาการตำราวิชาการวิทยานิพนธ์ผลการวิจัยข้อมูลทางสถิติจากหน่วยงานของรัฐบาลเอกชนและอื่น ๆ รวมทั้งค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงแนวความคิดทฤษฎีที่จำเป็นนำไปใช้รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มประชากรเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและอาชีพ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เพียงคำตอบเดียวตามสถานภาพข้อมูลตามความจริงของผู้ตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้เพื่อการออมและด้านลักษณะการออม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ตามรูปแบบของ (Likert's Scale, 1932 อ้างอิงใน ศิริรัตน์ ศรีพนม) เกณฑ์กำหนดน้ำหนักคะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ระยะเวลา เหตุผลหลักในการออม รูปแบบการออม และจำนวนเงินออมต่ออัตราเงินเดือนที่ได้รับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ตามรูปแบบของ (Likert's Scale, 1932 อ้างอิงใน ศิริรัตน์ ศรีพนม)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 ในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัดใช้ข้อมูลในแบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและอาชีพ ใช้สถิติความถี่ และค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบาย

1.2 ในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัดใช้ข้อมูลในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วัตถุประสงค์ ระยะเวลา เหตุผลหลักในการออม รูปแบบการออม และจำนวนเงินออมต่ออัตราเงินเดือนที่ได้รับ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมอธิบาย

1.3 ในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ใช้ข้อมูลในแบบสอบถามส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัดผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้เพื่อการออมและด้านลักษณะการออม และพฤติกรรมการออม ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมอธิบาย

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน ในการทดสอบสมมติฐานใช้การทดสอบด้วยค่า t-test Independent และ One – Way ANOVA

2.2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด การวิเคราะห์ในการทดสอบสมมติฐานใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน โดยแสดงผลเป็นความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติ มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและอาชีพ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 80.30 มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 58.11 มีสถานภาพโสด จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 75.90 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 75.94 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 46.49 มีจำนวนสมาชิกอยู่ที่ 1 – 3 คน จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 และประกอบอาชีพข้าราชการ จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 84.10

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีด้วยกัน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้เพื่อการออมและด้านลักษณะการออม สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามด้านผลตอบแทน มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.62 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ การกำหนดให้มีโปรโมชั่นในด้านของอัตราดอกเบี้ยเพื่อกระตุ้นให้เกิดการออม มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 4.19 รองลงมาคือ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยแต่ละประเภทมีความเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.80

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบถามด้านความมั่นคง มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.03 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์ มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 4.08 รองลงมาคือ ความเชื่อในมาตรการรักษาความปลอดภัยด้านการเงินของสหกรณ์ มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 4.03

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบถามด้านแรงจูงใจในการออม มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.06 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ การออมเงินเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตยามเกษียณ มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 4.38 รองลงมาคือ การออมเงินเพื่อยามฉุกเฉิน มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.96

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบถามด้านเศรษฐกิจและสังคม มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.97 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ สภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันมีผลต่อการออม มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 4.15 รองลงมาคือ ข่าวน่าสนใจเกี่ยวกับสหกรณ์มีผลต่อการออม มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.96

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบถามด้านรายได้เพื่อการออม มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.35 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความแน่นอนของรายได้ในอนาคตหลังการเกษียณอายุ มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.57 รองลงมาคือ รายได้รวมของครัวเรือนจำนวนที่เพียงพอในการออม มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.48

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบถามด้านลักษณะการออม มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 2.79 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตนเห็นประโยชน์ชัดเจน เช่น ที่ดิน ทองคำ เพชร มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 2.94 รองลงมาคือ ลงทุนในหุ้น พันธบัตร ตราสารการเงินอื่น ๆ เช่น ตั๋วการค้า พันธบัตร หุ้น มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 2.73

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีด้วยกัน 5 ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์ ระยะเวลา เหตุผลหลักในการออม รูปแบบการออมและจำนวนเงินออมต่ออัตราเงินเดือนที่ได้รับ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบถามด้านวัตถุประสงค์ มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.52 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ออมเงินกับสหกรณ์เนื่องจากเชื่อมั่นในความปลอดภัย และระบบการทำงาน มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.71 รองลงมาคือ ออมเงินกับสหกรณ์เพราะการบริการของเจ้าหน้าที่ดี มีความสะดวกรวดเร็ว มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.55

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบถามด้านระยะเวลา มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.71 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ออมเงินกับสหกรณ์ในช่วงที่เงินเดือนออกหรือได้รับเงินพิเศษ มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.74 รองลงมาคือ การกำหนดระยะเวลาในการฝาก-ถอนเงิน ของเงินฝากแต่ละประเภทมีความเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.71

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบถามด้านเหตุผลหลักในการออม มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.08 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ออมเงินไว้เพื่อดอกเบียและเงินปันผล มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 4.27รองลงมาคือ ออมเงินเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วย หรือแก่ชราและออมเงินไว้เพื่อเป็นหลักประกันให้ครอบครัวและสร้างความมั่นคง มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.98

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามด้านรูปแบบการออม มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.18 เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ออมเงินกับสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 3.83 รองลงมาคือ ออมเงินด้วยการซื้อสลากออมสิน หรือสลากกส. มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ย 2.97

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามด้านรูปแบบการออม มีความคิดเห็นในภาพรวมที่ระดับมากคือ ออมเงินกับสหกรณ์เพราะอัตราเงินเดือนเพิ่มสูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.54

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อาชีพ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและจำนวนสมาชิกในครัวเรือน) ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า พฤติกรรมการออมเงิน ด้านวัตถุประสงค์ ด้านระยะเวลา ด้านเหตุผลหลักในการออม ด้านรูปแบบในการออม และด้านจำนวนเงินออมต่ออัตราเงินเดือนที่ได้รับ มีภาพรวมพฤติกรรมการออมเงิน แตกต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อาชีพของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า พฤติกรรมการออมเงิน ด้านวัตถุประสงค์ ด้านระยะเวลา ด้านเหตุผลหลักในการออม ด้านรูปแบบในการออม และด้านจำนวนเงินออมต่ออัตราเงินเดือนที่ได้รับ มีภาพรวมพฤติกรรมการออมเงิน ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน (ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้เพื่อการออมและด้านลักษณะการออม) ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม และด้านลักษณะการออม มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐาน สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 15,001 – 25,000 บาท และประกอบอาชีพข้าราชการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและประกอบอาชีพราชการ สอดคล้องกับ ประรณนา เหล่าคนดี (2558) ศึกษาพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงาน กรณีศึกษา : พนักงานบริษัทฟู้ดโปรเจ็ค (สยาม) จำกัด และพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสอดคล้องกับ ชานีเยษฐ์ ช่างวัฒนกุล (2559) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่า กลุ่มตัวอย่าง

ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการหรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 10,001 – 30,000 บาท

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านแรงจูงใจในการออม สมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความมั่นคงและด้าน ลักษณะการออมกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย โดยแรงจูงใจในการออม คือ การออมเงินเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตยามเกษียณและการออมเงินเพื่อยามฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด พบว่า สมาชิกออมเงินเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตยามเกษียณและการออมเงินเพื่อยามฉุกเฉิน สอดคล้องกับ ชานีเยฮ์ ช่างวัฒนกุล (2559) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชน จังหวัดสตูล พบว่า มีการออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินและใช้จ่ายในยามแก่ชรา ดารารณณ์ โคสิริวิวัฒน์ (2558) การศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ พบว่า มีการออมเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน

พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ค่าเฉลี่ยด้านเหตุผลหลักในการออม สมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด รองลงมาด้านระยะเวลา และรูปแบบการออมสมาชิกให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย โดยเหตุผลหลักในการออม คือ ออมเงินไว้เพื่อดอกเบี้ยและเงินปันผล ซึ่งสอดคล้องกับ คณิน เล้าตระกูล (2559) ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ กรณีศึกษา : สหกรณ์ออมทรัพย์ สาธารณสุขเชียงใหม่ จำกัด พบว่า สมาชิกออมเงินหวังเงินปันผลจ่ายทุกปีและดอกเบี้ย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด แตกต่างกัน จากการทดสอบสมมติฐานที่ 1 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกัน ภาพรวมมีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงิน แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน) มีผลทำให้พฤติกรรมการออมของสมาชิกออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด แตกต่างกัน ชยาภรณ์ ประภากิจและศิระนันท์ ศิวพิทักษ์ (2557) พฤติกรรมการออมของบุคลากรในสังกัดสำนักพระราชวัง พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุ สถานภาพ ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน หนี้สินต่อเดือน) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการออมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ลลิตินิพย์ หาคำ (2561) พฤติกรรมการออมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล (ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือนและจำนวนสมาชิกในครัวเรือน) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการออมแตกต่างกัน

ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด จากการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม และด้านลักษณะการออม มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ครูจันทบุรี จำกัด พบว่า ด้านผลตอบแทน ด้านแรงจูงใจในการออม และด้านลักษณะการออม ที่ส่งผลและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ครูจันทบุรี จำกัด โดยด้านผลตอบแทน สมาชิกมีความพึงพอใจเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก การมีโปรโมชั่นพิเศษ ของที่ระลึก สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีมากที่สุด รองลงมาคือด้านลักษณะการออม โดยสมาชิกให้ความสำคัญกับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน การลงทุนในหุ้นพันธบัตร รวมถึงการออมเงินนอกระบบ ส่วนด้านแรงจูงใจในการออม สมาชิกส่วนใหญ่ออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ไว้สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตยามเกษียณ และเพื่อเป็นมรดกให้กับครอบครัว สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ที่มีเงินออมสูงสุด พบว่าเหตุผลจูงใจที่ทำให้สมาชิกออมเงินกับสหกรณ์คือ ผลตอบแทนด้านอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่งสูงกว่าธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ และการออมเงินกับสหกรณ์ก็เป็นประโยชน์ในการพิจารณาให้กู้เงินได้ง่ายขึ้น และการฝากเงินกับสหกรณ์ก็ถือว่าเป็นการลงทุนในธุรกิจของตัวเอง เพราะสมาชิกทุกคนถือว่าเป็นเจ้าของสหกรณ์ สอดคล้องกับ สลันทิพย์ หาคำ (2561) พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยอื่น ด้านผลตอบแทนมีผลต่อพฤติกรรมการออมด้านจำนวนเงินออม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผลตอบแทนเป็นปัจจัยที่กระตุ้นการออมได้เป็นอย่างดี ในขณะที่ผลตอบแทนสูงจำนวนเงินออมจะเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการคาดหวังผลตอบแทนที่จะได้รับอย่างน่าพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คือ ด้านผลตอบแทนโดยสมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับจากสหกรณ์ แสดงถึงจุดแข็งที่เป็นมูลเหตุหลัก ในการทำให้สมาชิกมาออมเงินกับสหกรณ์เพียงอย่างเดียว ซึ่งถ้านโยบายเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากไม่สามารถทำได้ดังเช่นปัจจุบัน ก็จะทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการออมเงินตามมาได้ ด้านความมั่นคง ความเชื่อมั่นในชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสหกรณ์ การให้ความไว้วางใจในระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายจัดการ สิ่งเหล่านี้คือความต้องการของสมาชิก ในการที่ผู้นำจะขับเคลื่อนระบบสหกรณ์ไปในทิศทางที่ถูกต้อง ภายใต้กฎระเบียบ และข้อบังคับของสหกรณ์ ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์ของสมาชิกทุกคนเป็นสำคัญ ด้านแรงจูงใจในการออม โดยสมาชิกต้องการออมเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน ส่วนหนึ่งเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตยามเกษียณ และเพื่อเป็นมรดกให้กับครอบครัว ซึ่งแสดงถึงความไม่มั่นคงทางด้านสภาพคล่องทางการเงิน หรือความต้องการที่เกินความคาดหมายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และด้านลักษณะการออม สมาชิกมีความต้องการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตนเห็นประโยชน์ชัดเจน เช่น ที่ดิน ทองคำ เพชร การลงทุนในหุ้นพันธบัตร เป็นต้น ซึ่งแสดงถึงการลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าสหกรณ์ ดังนั้นเพื่อให้สหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีจำนวนเงินออมเพิ่มมากขึ้นผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ด้านคณะกรรมการผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ควรจัดกิจกรรมการส่งเสริมการออมอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี หรือช่วงวาระสำคัญต่าง ๆ ตามสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในเรื่องวิธีการออม ให้สมาชิกทราบข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ และบริการต่าง ๆ ที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ รวมถึงการให้ความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของการเก็บออม เพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญและเกิดความต้องการในการออมมากยิ่งขึ้น และ

หารูปแบบการออมเงินที่หลากหลาย สร้างทางเลือกให้กับสมาชิก ด้านสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน สมาชิกต้องมีส่วนทั้งการเป็นเจ้าของควบคุมกิจการ ร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์และมีหน้าที่สำคัญในการจัดการสหกรณ์ของตน ติดตามความเคลื่อนไหว ข่าวสารประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ รวมถึงช่วยตรวจสอบ ดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ด้านคณะกรรมการผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด กำหนดจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมตามวาระสำคัญต่าง ๆ โดยทำตารางกำหนดการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้รับทราบ หาวิธีการหรือสิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นให้สมาชิกอยากมาออมเงินกับสหกรณ์มากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และกำหนดเงื่อนไขให้สมาชิกสามารถปฏิบัติได้ด้วยความสมัครใจ เช่น จัดทำโครงการส่งเสริมการออมในยุค Covid-19 โดยสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับของที่ระลึกพิเศษ เงื่อนไขคือออมเงิน เดือนละ 500 บาท เมื่อครบกำหนด 3 ปี จะได้รับของสมนาคุณ หรือสิทธิพิเศษอื่น ๆ อีกเป็นต้น และการที่สมาชิกให้ความร่วมมือให้การทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสหกรณ์นั้น ถือว่าเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำธุรกิจ และเกิดจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของสหกรณ์มากยิ่งขึ้นด้วยและด้านสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ต้องรู้บทบาท หน้าที่ของตนเอง เข้าใจถึงวัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งสหกรณ์ เข้าร่วมกิจกรรมออมเงินกับสหกรณ์ ซึ่งถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีเจตนาฝึกนิสัยสมาชิกให้รู้จักการช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างหมู่สมาชิกในสหกรณ์ให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นหากสหกรณ์สามารถระดมเงินออมจากสมาชิกได้อย่างต่อเนื่องและเพียงพอกับความต้องการใช้เงินทุนหมุนเวียนทางธุรกิจของสหกรณ์ได้ ผลประโยชน์จะเกิดกับสมาชิกสูงสุด กล่าวคือสมาชิกจะมีเงินออมสำหรับไว้ใช้จ่ายในบั้นปลายของชีวิต หรือยามเดือนร้อนจำเป็น มีรายได้เพิ่มจากเงินปันผล ดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนของเงินออม นั้น มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ทางหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

จุฑาทิพย์ ภัทธราวัต,วรเทพ ไวกยาวิโรจน์,และสุรจิตต์ แก้วชิงดวง. (2556). การจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : บริษัท แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตคอร์ปอเรชั่น จำกัด.

รังสรรค์ ปิติปัญญา. (2557). สหกรณ์ออมทรัพย์ เครื่องมือพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์.

สหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด. (2562). รายงานกิจการประจำปี.

วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของ พนักงานบริษัทพัฒนา อสังหาริมทรัพย์ . สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณิน เล้าตระกูล. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ กรณีศึกษา : สหกรณ์ออมทรัพย์ สาธารณสุขเชียงใหม่ จำกัด. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ชยาภรณ์ ประภากิจและศิวะนันท์ ศิวพิทักษ์. (2557). พฤติกรรมการออมของบุคลากรในสังกัดสำนักพระราชวัง. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ณัฐริภัทร์ สุระเชษฐคมสันและคณะ. (2558). การศึกษาวิจัยแนวทงนโยบายการพัฒนาการสร้าง สินทรัพย์
เพื่อการออมสำหรับครัวเรือนที่มีรายได้น้ต่ำ. สำนักรงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง.
เนษพร นาคสีเหลือง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักรงานใหญ่. การ ค่นคว้าว้อิสระบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
เบญญาภา สุขนีก. (2562). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานธนาคารใน
กรุงเทพมหานคร. การค่นคว้าว้อิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหา รามค้ำแหง.
ปรารณา เหล่าคนดี. (2558).การศึกษาพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงาน กรณีศึกษา : พนักงาน
บริษัทฟู๊ดโปรเจ็ค (สยาม) จำกัด และพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการ กองทุนรวมบัวหลวง จำกัด.
การค่นคว้าว้อิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
มุกดา โควกุล. (2558). การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของ ประชากรในเขต
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล.งานวิจัย, มหาวิทยาลัยรังสิต.
มงคลชัย จำรูญ. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอก
ระบบในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
ลลิตทิพย์ หาค้ำ . (2561). พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. การค่นคว้าว้อิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามค้ำแหง.
ศิริรัตน์ ศรีพนม. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด.
งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
ศิวัช กรุณาแพ็ญ. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและพฤติกรรมการออมของคน Gen Y. การค่นคว้าว้
อิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
อนงนาฏ สุภกิจฉนิชกุล. (2558). พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษา
บุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ทีเอ็มบี ซีพีชโควิตกดดอกเบี้ยต่ำ แนะนำออมโยกฝากบัญชีพิเศษพุงรายได้.แนวหน้า.(2563, 1 สิงหาคม).
แนวหน้า.สืบค้น วันที่ 24 ตุลาคม 2563, จาก <https://www.naewna.com/business/508859>
โรงเรียนศรีบุญยานนท์ สำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 (ม.ป.ป.). ความเป็นมาของสหกรณ์
ในประเทศไทยสืบค้นวันที่ 23 ตุลาคม 2563, จาก <https://sites.google.com/site/krukanithasiboon/thdsxb-5>
สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์. (ม.ป.ป). ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์. สืบค้น วันที่ 23
ตุลาคม 2563, จาก <http://webhost.cpd.go.th/rlo/saving.html>.
Nalisa. (2563, 24 สิงหาคม).โควิด-19 ทำให้คนฝากเงินมากขึ้น. Marketeer. สืบค้น วันที่ 24 ตุลาคม
2563, จาก <https://marketeeronline.co/archives/183862>